

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **28 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **28 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **J. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **14 czerwca 2012 r.** sygn. akt **III U 85/12**

I. oddala apelację,

II. nie obciąża wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił prawa do emerytury J. W., ponieważ nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia.

Odpowiadając na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy w warunkach szczególnych, a przedłożone dokumenty z akt osobowych nie pozwalają na ustalenie rodzaju wykonywanej pracy i jej charakteru, co pozwoliłoby na przyporządkowanie jej do konkretnego działu i pozycji rozporządzenia RM z 7.02.1983 r.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2012 r., sygn. akt III U 85/12, Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że J. W., ur. (...), był zatrudniony w (...) S.A. w R. w okresie od 12.05.1969 r. do 1.07.1995 r.

W powyższym okresie wnioskodawca pracował jako blacharz od 12.05.1969 r. do 31.07.1974 r., wykonując prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości, wymienionych w wykazie A, dział V, poz. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Następnie od 1.08.1974 r. do 31.12.1975 r. wnioskodawca na stanowisku technika budowy wykonywał pracę polegającą na kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno – technicznym nad pracownikami wykonującymi prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości i przy spawaniu, ujętą w wykazie A, dziale XIV, poz. 24. W kolejnym okresie od 1.01.1976 r. do 1.07.1995 r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierownika budowy, a do jego obowiązków należało uzgodnienie wykonania robót z inwestorem, nadzór nad pracą mistrzów, brygadzystów i pracowników zatrudnionych w brygadach, dokonywanie wpisów w dzienniku budowy. W ocenie Sądu Okręgowego praca kierownika budowy nie była pracą w warunkach szczególnych.

Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawca wykonywał pracę na budowach eksportowych w ramach umów zawartych z pracodawcą, a okresy jej wykonania – w ocenie Sądu – nie podlegają zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Przechodząc do oceny prawnej, Sąd I instancji uznał, że wykazane przez wnioskodawcę okresy wykonywania pracy w warunkach szczególnych są niewystarczające do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń stanu faktycznego z treścią zebranego materiału dowodowego na skutek naruszenia art. 233 § 1 kpc, a także obrazę prawa materialnego tj. § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez przyjęcie, że kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno – techniczny wykonują wyłącznie majstrowie.

Apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i przyznania prawa do dochodzonego świadczenia.

W uzasadnieniu wnioskodawca podnosił, że pracując jako mistrz, a następnie kierownik budowy miał w zasadzie taki sam zakres obowiązków, a pracę biurową związaną z zajmowaniem stanowiska kierownika budowy wykonywał wyłącznie dodatkowo w domu i pobierał z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu, albowiem zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu jest trafny i nie narusza prawa.

Bezspornym w sprawie było, iż J. W. ukończył 60 lat życia, oraz legitymuje się ponad 25 – letnim stażem ubezpieczenia. Spornym natomiast pozostawało, czy będąc zatrudnionym w (...) S.A. w R. od 12.05.1969 r. do 1.07.1995 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę wykazaną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu I instancji dokonane na podstawie przeprowadzonych dowodów z zeznań świadków, dokumentów pracodawcy wnioskodawcy oraz zeznań samego wnioskodawcy. Szczegółowo przeprowadzone postępowanie dowodowe w tym zakresie wskazywało na wykonywanie przez J. W. pracy w warunkach szczególnych jedynie w okresach od 12.05.1969 r. do 31.07.1974 r. oraz od 1.08.1974 r. do 31.12.1975 r., a zatem w wymiarze niewystarczającym dla spełnienia warunku z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (jedn. tekst Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.)

Ustalone fakty wystarczały dla rozstrzygnięcia sprawy, które zapadło przy właściwym i prawidłowym zastosowaniu norm prawa materialnego. Dlatego też Sąd drugiej instancji nie podziela zarzutu naruszenia art. 233 kpc i stwierdza, że działania Sądu w zakresie dokonywania ustaleń faktycznych i ich oceny przeprowadzone zostały w sposób prawidłowy.

Podkreślić w tym miejscu należy, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie o prawo do emerytury w wieku obniżonym z uwagi na pracę w szczególnych warunkach musi prowadzić do pewnego ustalenia, że ubezpieczony wykonywał w okresie objętym sporem prace w warunkach szczególnych, zgodnie z definicją art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 1-4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W tym celu sąd winien przede wszystkim dokonać oceny faktycznie wykonywanych czynności pracowniczych w okresie spornym oraz warunków wykonywanej pracy.

Zebrany w rozpoznawanej sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że wnioskodawca na stanowisku kierownika budowy wykonywał czynności administracyjno – zarządzające w szerokim tego słowa znaczeniu, polegające na wykonywaniu w znacznej części pracy umysłowej i licznych czynności służbowych, związanych z odpowiedzialnością za prawidłową organizację i realizację robót budowlanych, właściwe wykorzystanie pobranych materiałów budowlanych oraz efektywne wykorzystanie załogi, nie zaś bezpośredni nadzór nad pracownikami wykonującymi pracę w warunkach szczególnych.

Analiza pisemnych zakresów czynności wnioskodawcy, zalegających w aktach osobowych prowadzi do wniosku, że w przypadku wnioskodawcy jedynie część jego obowiązków można sklasyfikować jako nadzór pośredni, który nie jest pracą w warunkach szczególnych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 czerwca 2007 r., I UK 376/06 wyraził pogląd, że zatrudnienie na stanowisku kierownika, które nie ograniczało się do sprawowania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy dozoru nad pracownikami świadczącymi pracę w szczególnych warunkach, ale polegało na wykonywaniu także innych, licznych czynności kierowniczych, nie stanowi wykonywania pracy w szczególnych warunkach dla potrzeb nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (OSNP 2008/13-14/203).

Dla przyjęcia wykonywania pracy wymienionej w pkt. 24, działu XIV, wykazu A do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, podstawowe znaczenie ma ustalenie jakie prace wykonywali pracownicy podwładni. Dopiero pozytywne stwierdzenie, że były to prace wymienione w wykazie A, załączniku do w/w rozporządzenia, pozwala oceniać dalej, czy określona kontrola bądź dozór stanowiły pracę w szczególnych warunkach.

Dla sklasyfikowania określonej kontroli bądź dozoru jako pracy w szczególnych warunkach, decydujące jest narażenie ubezpieczonego tę kontrolę wykonującego na czynniki istniejące na stanowiskach pracy podwładnych zatrudnianych w szczególnych warunkach. Również więc do kontrolującego czy dozoruującego wymaga się, aby praca z poz. 24 działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) była wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku.

Odnosząc powyższe uwagi do zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku kierownika budowy, stwierdzić należy, że z uwagi na brak bezpośredniej podległości pracowników wykonujących prace w warunkach szczególnych oraz nie przebywanie w pełnym wymiarze czasu pracy w ich środowisku pracy, a to z racji wykonywania wielu obowiązków organizacyjnych, wnioskodawca nie sprawował dozoru inżyniersko – technicznego.

Konkludując, stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe w sprawie i prawidłowo ocenił, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku, zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z podanych przyczyn orzeczono jak w punkcie I sentencji na podstawie art. 385 kpc. Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w art. 102 kpc.